

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ІВАНА ПУЛЮЯ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. ректора

МИТНИК Микола

Митник 2022р.

Програма атестаційного екзамену
з атестації здобувачів вищої освіти освітнього рівня «Бакалавр»
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Схвалено вченою радою
факультету економіки і менеджменту
Протокол № 8 від «24» березня 2022р.
Декан *Ціх* ЦіХ Галина

м. Тернопіль, 2022

АНОТАЦІЯ

Екзамен з фаху з атестації здобувачів вищої освіти освітнього рівня «Бакалавр» зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» включає завдання з нормативних дисциплін «Фінансовий облік I», «Фінансовий облік II», «Управлінський облік», «Аудит», «Звітність підприємства».

Екзамен з фаху повинен визначати рівень засвоєння студентами матеріалів наведених вище економічних дисциплін, вміння самостійно аналізувати господарські процеси підприємства, активно використовувати набуті знання у своїй професійній та суспільній діяльності.

Екзамен з фаху є продовженням навчально-виховного процесу, складовою частиною завершального етапу підготовки бакалаврів зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Екзамен з фаху, за умов всебічного аналізу його результатів, дозволяє найбільш вичерпно з'ясувати позитивний досвід та недоліки в організації, змісті й методиці викладання фахових економічних дисциплін, а також самостійної роботи студентів.

Все це дає можливість визначити конкретні заходи щодо удосконалення викладання фахових економічних дисциплін, накреслити шляхи поліпшення взаємозв'язку та спадкоємності у їх викладанні.

Таким чином, комплексний державний іспит в значно більшій мірі, ніж курсові іспити, є засобом всебічного впливу на особистість студента, має контрольну, пізнавальну й виховну функції.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Перелік питань з дисципліни «Фінансовий облік I, II»

1. Облікова політика підприємства та організація бухгалтерського фінансового обліку.
2. Бухгалтерське відображення операцій з малоцінними та швидкозношуваними предметами.
3. Бухгалтерський облік операцій з готовою продукцією.
4. Групування витрат за економічними елементами і статтями калькуляції
5. Документальне оформлення виробітку та нарахування заробітної плати.
6. Облік вибуття основних засобів.
7. Поняття сукупного доходу та порядок його формування.
8. Облік власного капіталу.
9. Розрахунки заробітної плати за невідпрацьований час.
10. Облік витрат на утримання основних засобів.
11. Облік наявності та руху нематеріальних активів.
12. Облік витрат діяльності.
13. Облік доходів і витрат від фінансової діяльності.
14. Облік зносу (амортизації) основних засобів.
15. Облік матеріалів на складі та його зв'язок з обліком в бухгалтерії.
16. Облік надходження запасів.
17. Методи оцінки руху запасів.
18. Облік наявності та руху основних засобів.
19. Облік непрямих витрат і порядок їх віднесення на собівартість.
20. Облік операцій на рахунках в банках.
21. Облік особового складу працівників та відпрацьованого часу.
22. Склад і призначення фінансової звітності.
23. Облік короткострокових кредитів.
24. Облік поточних фінансових інвестицій.
25. Облік прямих витрат.
26. Облік реалізації продукції та методика визначення фінансових результатів від реалізації.
27. Облік резервного капіталу.
28. Облік розрахунків зі страхування.
29. Облік розрахунків з підзвітними особами.
30. Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками.
31. Облік розрахунків з покупцями та замовниками.
32. Поняття та класифікація дебіторської заборгованості.
33. Основні вимоги до визнання, складу та оцінки доходів.
34. Основні засоби: поняття, класифікація і оцінка.
35. Оформлення розрахункових документів та приймання їх установами банків.
36. Порядок складання фінансової звітності.

37. Синтетичний та аналітичний облік заробітної плати.
38. Облік та порядок ведення касових операцій.
39. Облік відпусток та створення й використання резерву на оплату відпусток.
40. Облік довгострокової дебіторської заборгованості.

Приклади типових задач з дисципліни «Фінансовий облік I, II»

Задача 1

Підприємство придбало легковий автомобіль за 36000 грн. (у т.ч. ПДВ). Витрати на транспортування автомобіля склали 2520 грн. (у т.ч. ПДВ). Вартість послуг з державної реєстрації автомобіля склала 230 грн. (без ПДВ).

Відобразити господарські операції в бухгалтерському обліку, вказавши первинні документи, які використовуються для відображення наведених операцій.

Задача 2

Первісна вартість транспортного засобу, придбаного у грудні 2032 р., становить 80000 грн. Строк корисного використання – 5 років. Очікується, що транспортний засіб матиме ліквідаційну вартість – 5000 грн.

Використовуючи прямолінійний метод нарахування амортизації, визначити суму щорічних амортизаційних відрахувань.

Задача 3

Первісна вартість транспортного засобу, придбаного у грудні 2032 р., становить 80000 грн. Строк корисного використання – 5 років. Очікується, що транспортний засіб матиме ліквідаційну вартість – 5000 грн.

Використовуючи кумулятивний метод нарахування амортизації, визначити суму щорічних амортизаційних відрахувань.

Задача 4

Первісна вартість верстату, придбаного у грудні 2016 р., становить 80000 грн. Строк корисного використання – 5 років. Очікується, що верстат матиме ліквідаційну вартість – 5000 грн.

Використовуючи виробничий метод нарахування амортизації, визначити суму щорічних амортизаційних відрахувань.

Задача 5

Підприємство 5 січня прийняло рішення про реалізацію обладнання. На момент прийняття рішення його справедлива вартість становила 5900 грн., балансова вартість — 6100 грн., сума зносу — 7200 грн., сума дооцінки за час експлуатації — 2150 грн. 28 березня цього року актив було передано покупцю за ціною реалізації 6300 грн. без ПДВ (7560 грн., у тому числі ПДВ).

Задача 6

Підприємство закупило папір для виготовлення конвертів на суму 4320 грн. (у т.ч. ПДВ). Витрати на транспортування паперу склали 240 грн. (у т.ч. ПДВ).

Відобразити в обліку господарські операції з придбання паперу, вказавши первинні документи, які використовуються для відображення наведених операцій.

Задача 7

На початок звітної періоду на ПАТ «Оріон» в залишку значилося 80 кг матеріалів за ціною 12 грн. за 1 кг.

Підприємство протягом звітної періоду придбало матеріали у зазначених кількості та за цінами у такому порядку:

12 січня 100 кг по 15 грн.= 1500 грн.;

18 січня 40 кг по 18 грн.=720 грн.;

Протягом звітної періоду 90 кг було відпущено на виробництво: 16 січня – 60 кг матеріалів із залишку на початок звітної періоду; 24 січня – 30 кг матеріалів із надходжень 18 січня.

Необхідно визначити собівартість відпущених на виробництво запасів і облікову вартість залишку на кінець звітної періоду, використовуючи метод ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів.

Задача 8

На початок звітної періоду на ПАТ «Оріон» в залишку значилося 80 кг матеріалів за ціною 12 грн. за 1 кг.

Підприємство протягом звітної періоду придбало матеріали у зазначених кількості та за цінами у такому порядку:

12 січня 100 кг по 15 грн.= 1500 грн.;

18 січня 40 кг по 18 грн.=720 грн.;

Протягом звітної періоду 90 кг було відпущено на виробництво.

Необхідно визначити собівартість відпущених на виробництво запасів і облікову вартість залишку на кінець звітної періоду, використовуючи метод середньозваженої собівартості запасів.

Задача 9

На початок звітної періоду на ПАТ «Оріон» в залишку значилося 80 кг матеріалів за ціною 12 грн. за 1 кг.

Підприємство протягом звітної періоду придбало матеріали у зазначених кількості та за цінами у такому порядку:

12 січня 100 кг по 15 грн.= 1500 грн.;

18 січня 40 кг по 18 грн.=720 грн.;

Протягом звітної періоду 90 кг було відпущено на виробництво.

Необхідно визначити собівартість відпущених на виробництво запасів і облікову вартість залишку на кінець звітної періоду, використовуючи метод ФІФО.

Задача 10

Необхідно:

• визначити фактичну собівартість матеріалів на початок та на кінець періоду;

• відповідну суму ТЗВ списати на витрати виробництва.

Дані для виконання:

• початкове сальдо на 31 жовтня ц.р.: по рахунку 201/куп. – 21000 грн., по рахунку 201/ТЗВ – 1500 грн.;

• купівельна вартість матеріалів, що надійшли протягом листопада ц.р. – 48000 грн., ТЗВ склали – 4500 грн.

- на виробництво в листопаді ц.р. списані матеріали на суму 40000 грн.

Задача 11

1 вересня 2021 року підприємство отримало в банку кредит для закупівлі обладнання у сумі 250000 грн. під 20% річних. Дата повернення кредиту – 1 вересня 2019 року. Відсотки сплачуються щорічно 1 вересня. Суму основного боргу підприємство зобов'язане повернути банку в кінці терміну дії кредитного договору.

Відобразити в бухгалтерському обліку операції з отримання кредиту, нарахування і сплати відсотків та повернення кредиту.

Задача 12

Необхідно:

- відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку;
- визначити витрати на виробництво та фактичну собівартість одиниці продукції.

Дані для виконання:

№ оп.	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	Відпущено зі складу та використано на виробництво верстатів: – матеріали – паливо	28000 2000
2	Нараховано заробітну плату працівникам за виробництво верстатів	15000
3	Нараховано єдиний соціальний внесок (див. оп. 2)	?
4	Прийнято до оплати платіжні документи за використану для потреб виробництва електроенергію На суму ПДВ	1900 380
5	Передано на склад з виробництва верстати 5 шт. та оприбутковано за фактичною собівартістю. Незавершеного виробництва на початок місяця немає, на кінець місяця складає 400 грн.	?

Задача 13

5 лютого 2021 року підприємство отримало в банку кредит у розмірі 20000 грн. під 13%. Дата повернення кредиту – 5 травня 2021 року. Відсотки сплачуються щомісяця першого числа.

Відобразити в бухгалтерському обліку операції з отримання кредиту, нарахування і сплати відсотків та повернення кредиту.

Задача 14.

Згідно з наказом до м. Харків відряджено заступника генерального директора ТОВ «Надія». З каси підприємства видано аванс у сумі 800 грн.

Після прибуття з відрядження працівник подав в бухгалтерію авансовий звіт та підтверджуючі документи. Згідно з даними авансового звіту і доданих підтверджуючих документів вартість проїзду поїздом (в обидві сторони) становить 400 грн. (в т.ч. ПДВ – 50 грн.), проживання у готелі за 2 дні згідно квитанції – 480 грн. (в т.ч. ПДВ – 80 грн.). Термін відрядження становив 4 дні.

Витрати на службове відрядження списати на адміністративні витрати підприємства.

Відобразити в обліку витрати, пов'язані із службовим відрядженням в межах України.

Задача 15

Зборами засновників у зв'язку з вибуттям одного із засновників (фізична особа) прийнято рішення про зменшення величини статутного капіталу підприємства й повернення внеску грошовими коштами в сумі 2000 грн. Крім того, за результатами звітнього періоду відповідно до протоколу зборів засновнику нараховано дивіденди за простими акціями в сумі 1200 грн.

Відобразити в бухгалтерському обліку операції зі зменшення величини статутного капіталу підприємства, нарахування та виплати дивідендів засновнику.

Задача 16

Підприємство відвантажило покупцеві готову продукцію на суму 240000 грн., в т.ч. ПДВ – 40000 грн. Собівартість готової продукції – 160000 грн. Витрати, пов'язані з доставкою продукції покупцю (автотранспортним підприємством), склали 5400 грн., у т.ч. ПДВ – 900 грн. Отримано грошові кошти від покупця на поточний рахунок.

Необхідно: визначити і списати фінансовий результат від реалізації продукції, скласти бухгалтерські проводки на господарські операції.

Задача 17

Скласти бухгалтерські проводки з обліку адміністративних витрат на підставі наступних даних:

1. Нарахована заробітна плата адміністрації підприємства – 4500 грн.
2. Нараховано єдиний соціальний внесок – ?
3. Нарахований знос обладнання офісу – 200 грн.
4. Списано будівельні матеріали на поточний ремонт офісу – 315 грн.
5. Нараховані комунальні послуги, в т.ч. ПДВ – 500 грн.
6. Перераховано з поточного рахунку заборгованість за комунальні послуги – 500 грн.
7. Витрати на службові відрядження управлінського персоналу склали 622 грн.

Визначити і списати на відповідний рахунок адміністративні витрати.

Задача 18

Нарахована заробітна плата:

- а) робітнику основного виробництва в сумі 3300 грн.;
- б) робітнику, зайнятому на роботах загальновиробничого характеру, в сумі 3500 грн.

Для виплати заробітної плати грошові кошти отримано в касу з поточного рахунку підприємства.

Необхідно: провести утримання із заробітної плати, нарахування на соціальні заходи згідно діючих тарифів та визначити суму заробітної плати до виплати. Скласти бухгалтерські проводки та вказати первинні документи.

Задача 19

Підприємство у зв'язку з припиненням виробництва реалізує залишок матеріалів обліковою вартістю 500 грн. (ПДВ – 100 грн.).

Задача 21

Відділом технічного контролю на підприємстві було виявлено продукцію, яка за якістю не відповідає встановленим нормам, на суму 2100 грн. Після в'яснення причин браку відповідальність за його допущення розподілили так:

—сума остаточного браку, якого неможливо уникнути в процесі виробництва — 1000 грн.

—брак, який виник з вини працівника —600 грн.

—остаточний брак з вини постачальника — 500 грн.

Задача 22

Нормальна потужність підприємства за обсягом випуску товарної продукції 1 млн. грн. Загальновиробничі витрати за нормальною потужністю 200 тис. грн., з них постійні – 120 тис. грн. Фактичний обсяг випуску товарної продукції 950 тис. грн., загальновиробничі витрати 220 тис. грн., з яких постійні склали 125 тис. грн.

Перелік питань з дисципліни «Управлінський облік»

1. Предмет, метод та завдання управлінського обліку
2. Об'єкти управлінського обліку
3. Функції і принципи управлінського обліку
4. Організація управлінського обліку
5. Класифікація витрат, їх значення і застосування в управлінському обліку
6. Моделі поведінки витрат
7. Калькулювання виробничої собівартості продукції
8. Групування витрат за економічними елементами і статтями калькуляції
9. Класифікація методів обліку витрат і калькулювання
10. Особливості системи обліку та калькулювання собівартості продукції за повними витратами
11. Характеристика прямих і непрямих витрат
12. Облік прямих витрат
13. Облік непрямих витрат і порядок їх віднесення на собівартість продукції
14. Калькулювання собівартості продукції за видами діяльності (ABC-метод)
15. Сутність і значення маржинального доходу
16. Система калькулювання за змінними витратами
17. Порядок формування собівартості за методом "директ-костинг"
18. Організація нормативного методу обліку затрат і калькулювання собівартості продукції
19. Методика обліку витрат за нормами та відхилень від нормативних витрат
20. Аналіз відхилень від нормативів
21. Система "стандарт-кост" – особливості обліку витрат і калькулювання собівартості
22. Зміст та значення аналізу беззбитковості
23. Економічна модель «витрати-обсяг-прибуток»
24. Прийняття рішень у процесі виробництва
25. Прийняття рішень у процесі постачання
26. Прийняття інвестиційних рішень
27. Сутність бюджетування та його організація
28. Контроль виконання бюджетів і аналіз їх відхилень
29. Типи центрів відповідальності
30. Порівняльна характеристика фінансового та управлінського обліку

Приклади типових задач з дисципліни «Управлінський облік»

Задача 1.

Запланований обсяг продажу продукції підприємства становить 22 500 шт., фактичний – 27 000 шт. Планова ціна реалізації продукції встановлена в сумі 60 грн. за одиницю продукції, а фактична – 65 грн.

Визначити:

- 1) відхилення доходу від продажу;
- 2) цінове відхилення;
- 3) відхилення за обсягом реалізації.

Задача 2.

За звітний період центром прибутку було виготовлено і реалізовано продукту А – 3600 шт., Змінні витрати на одиницю продукції – 24 грн., постійні витрати за період – 96000 грн.

1. Визначити, якою має бути ціна виробу, щоб центр прибутку отримав 84000 грн. прибутку.

2. Розрахувати, яку кількість продукції треба додатково виготовити і продати, щоб отримати таку суму прибутку за умови зниження ціни на 5 %.

Задача 3.

Компанія “Акорд” виготовляє один вид продукції і продає її постійному покупцеві за ціною 142 грн. за одиницю. Змінні витрати на виготовлення одиниці становлять 77 грн., постійні витрати компанії – 38 500 грн. за місяць.

Необхідно визначити:

- 1) точку беззбитковості у натуральному і грошовому вимірниках;
- 2) обсяг реалізації, необхідний для отримання прибутку 11 000 грн.;
- 3) суму очікуваного прибутку при реалізації 1 320 одиниць продукції;
- 4) суму очікуваного прибутку при реалізації продукції на суму 220 000 грн.

Задача 4.

Час роботи трьох магазинів залежить від кількості відвідувачів.

У таблиці наведено дані про час роботи магазинів та витрати на утримання їх за останні шість місяців:

Місяць	Обсяг виробництва, од.	Витрати, грн.
Січень	450	1 350
Лютий	400	1 300
Березень	500	1 600
Квітень	550	1 620
Травень	600	1 700
Червень	700	1 900

1. Визначити функцію витрат на утримання магазинів методом вищої-нижчої точки.

2. Упродовж липня магазини працюватимуть 800 год. Передбачити витрати на утримання магазинів.

Задача 5.

Підприємство «Абсолют» працювало з десятьма постачальниками, дані про річний обіг з якими подано в таблиці:

Поста-чальники	Обіг, тис. грн.	Частка у загальному обігу, %	Обіг кумулятивний, %	Група
1	2450			
2	2767			
3	765			
4	515			
5	390			
6	135			
7	110			
8	70			
9	35			
10	10			
Сума				

Необхідно:

Провести АВС-аналіз даних про постачальників.

Узагальнити висновки про перевагу роботи з певними постачальниками для даного підприємства.

Задача 6.

У наведеній нижче таблиці слід визначити невідомі показники. Визначення показників

	Показник	Варіант 1	Варіант 2	Варіант 3	Варіант 4
1	Продажів	180000	120000	220 000	?
2	Початковий запас готової	24000	14000	?	?
3	Початковий запас незавершеного виробництва	18000	10000	30000	28000
4	Прямі матеріали	44000	32000	38000	26000
5	Пряма зарплата	?	42000	36000	58000
6	Виробничі накладні витрати	34000	38000	?	36000
7	Кінцевий запас незавершеного виробництва	36000	18000	18000	?
8	Собівартість виробленої продукції	114000	?	130000	134000
9	Кінцевий запас готової продукції	34000	?	22000	42000
10	Собівартість реалізованої продукції	?	78000	168000	146 000
11	Валовий прибуток	?	?	?	48000
12	Операційні витрати	?	46000	?	?
13	Прибуток (збиток)	18000	?	(12 000)	14000

Задача 7.

Підприємство “Каштан” виробляє два види продукції з такими показниками:

Показник	Вид продукції	
	А	Б
Обсяг виробництва і реалізації, од.	600	1200
Ціна реалізації, грн. за одиницю продукції	240	480
Змінні витрати, грн. на одиницю продукції	144	348
Постійні витрати, грн.	50 000	

Адміністрація підприємства розглядає питання про доцільність зміни структури виробництва і реалізації продукції, а саме: збільшення обсягу продукції А до 960 од. при зменшенні продукції Б до 840 од. Очікується, що це вплине не суму постійних витрат, ціну реалізації та змінні витрати на одиницю продукції.

Необхідно визначити:

- 1) маржинальний дохід та операційний прибуток до і після зміни структури реалізованої продукції;
- 2) критичний обсяг виробництва (точку беззбитковості) до і після зміни структури продукції.

Перелік питань з дисципліни «Аудит»

1. Аудиторська діяльність, її сутність і необхідність в ринкових умовах.
2. Проблеми розвитку аудиту в Україні.
3. Роль і значення аудиту в умовах ринку.
4. Відмінність аудиту від ревізії фінансово-господарської діяльності.
5. Аудиторський процес та його етапи.
6. Аудиторські докази та їх види.
7. Спеціальні вимоги до аудиторів.
8. Нормативні основи аудиту підприємницької діяльності.
9. Об'єкти та суб'єкти внутрішнього аудиту.
10. Підготовка та складання аудиторського плану та програми.
11. Предмет, об'єкт і методологічні прийоми організації аудиторської діяльності.
12. Методи (прийоми) отримання аудиторських доказів.
13. Сертифікація та реєстрація аудиторської діяльності.
14. Стандартизація аудиторської діяльності.
15. Зміст і структура аудиторського висновку.
16. Аудиторська оцінка облікової політики та установчих документів підприємства.
17. Основні принципи аудиторської діяльності.
18. Аудит необоротних активів.
19. Аудит касових операцій.
20. Аудит операцій на рахунках в банках.
21. Аудит операцій з придбання матеріальних цінностей.
22. Аудит запасів.
23. Аудит зобов'язань підприємства.
24. Аудит розрахунків з оплати праці.
25. Аудит дебіторської заборгованості.
26. Аудит кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги.
27. Аудит власного капіталу.
28. Аудит витрат діяльності підприємства
29. Методика аудиту фінансової звітності підприємства.
30. Методика аудиту доходів і фінансових результатів діяльності підприємства.

Приклади типових завдань з дисципліни «Аудит»

Задача 1.

Ви аудитор ПАТ «Укртелеком». Аудиторська фірма, в якій Ви працюєте, бажає переїхати в інший офіс, та ПАТ «Укртелеком» пропонує Вам дуже зручне приміщення в будівлі, власником якої воно є.

Встановити, чи має право аудиторська фірма прийняти дану пропозицію. Дати оцінку даній ситуації.

Задача 2.

Про звітність ПАТ “Тернопіль-авто” аудиторський висновок підготував аудитор польської аудиторської фірми “Аудиторська компанія”. Чи є правомірним висновок цієї фірми? Оцініть ситуацію згідно з вимогами законодавства України.

Задача 3.

Аудиторська фірма “Аналітик” вирішила стати одним із засновників благодійного інвестиційного фонду “Надія”. При цьому безпосередньо вона не бере участі в господарській діяльності фонду. Охарактеризуйте ситуацію з погляду законодавства.

Задача 4.

Один із засновників фірми “Укртелеком-Львів” вимагає укласти договір з аудиторською фірмою на предмет правильності організації бухгалтерського обліку з метою отримання підтвердження про невідповідність керівника фірми посаді директора. Обсяг оплати за послуги замовник пропонує визначити в залежності від ступеня досягнення мети.

Вимагається: розглянути ситуацію і вказати, чи порушуються принципи професійної етики аудитора. Обґрунтувати відповідь.

Задача 5.

Громадяни України Олійник, Совенко і Курило вирішили заснувати аудиторську фірму. При цьому фірма займатиметься виключно наданням аудиторських послуг. Частка в статутному фонді кожного засновника така: Олійник - 45%, Совенко - 15%, Курило - 40%. Курило ще не отримав сертифікату аудитора, бо не має відповідного стажу роботи. Інші засновники є сертифікованими аудиторами. Керівником аудиторської фірми вирішено призначити Олійник.

Розглянути наведену ситуацію та охарактеризувати з погляду законодавства.

Задача 6.

Фірма “Тернопіль-Проект” звернулася до аудиторської фірми “Тер Аудит” за консультацією з оподаткування під час виникнення розбіжностей із податковою інспекцією. Інспектор підрахував усі санкції, передбачені законодавством (недоплати, пені, штрафи), це становить значну суму. Замовник запропонував установити винагороду виходячи із суми, яку не буде сплачено до бюджету завдяки зусиллям аудитора.

Потрібно: визначити, які проблеми виникають у зв’язку з цією пропозицією та яка повинна бути реакція аудитора фірми “Тер Аудит” у зв’язку з даною ситуацією. Встановити дії аудитора. Обґрунтувати відповідь.

Задача 7.

Визначити правомірність допуску до складання іспиту на отримання сертифікату аудитора наступними особами та обґрунтувати свою відповідь:

1- громадянка України, що працює 4 роки на посаді головного бухгалтера і має вищу освіту зі спеціальності «Облік і аудит»;

2- студент 5-го курсу спеціальності «Облік і аудит», що має досвід роботи помічником бухгалтера на протязі 3 років;

3- головний бухгалтер фірми з середньою економічною освітою і стажем роботи 12 років;

4- бухгалтер фірми “Аудит-баланс”, що працює 5 років на цій посаді, має вищу освіту зі спеціальності “Фінанси і кредит”;

5- менеджер фірми “Провайдер”, зі стажем роботи 10 років, що має вищу освіту зі спеціальності “Облік і аудит”.

Задача 8.

Із наведеного переліку підприємств і їх характеристик, визначити які з них підлягають обов’язковій аудиторській перевірці за результатами фінансово-господарської діяльності за 2021 рік.

Підприємства	Дані про підприємства
А	Комерційний банк “Західний банк”
Б	Тернопільський національний технічний університет
В	Валютна та фондова біржі
Г	Підприємство “Сейко” з іноземними інвестиціями, що становлять 70%
Д	Страхова компанія “Аска”
Ж	Господарські довірчі товариства
З	ПП “За ставом”

Перелік питань з дисципліни «Звітність підприємства»

1. Суть і значення звітності.
2. Види звітності, їх характеристика.
3. Принципи організації звітності в Україні.
4. Порядок подання звітності.
5. Зміст і форма Балансу, загальні вимоги до розкриття його статей.
6. Види бухгалтерських балансів
7. Зміст, та загальні вимоги до розкриття статей ф.№2 “Звіт про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) ”.
8. Методика заповнення Звіту про фінансові результати
9. Структура, зміст та основні вимоги П(С)БО до Звіту про рух грошових коштів
10. Методи визначення показників щодо руху грошових коштів.
11. Структура, зміст Звіту про власний капітал та основні вимоги П(С)БО 1.
12. Джерела інформації та зміст Звіту про власний капітал.
13. Характеристика «Приміток до річної фінансової звітності».
14. Інформація, що повинна розкриватись в поясненнях до фінансових звітів
15. Загальні вимоги та зміст П(с)БО 6 “Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах”.
16. Порядок виправлення показників фінансової звітності внаслідок змін в облікових оцінках та обліковій політиці.
17. Виправлення показників фінансової звітності внаслідок помилкових записів у системі бухгалтерського обліку до і після дати балансу.
18. Внесення змін в обліку та звітності залежно від характеру подій, що відбулися після звітної
19. Узагальнення та розкриття інформації щодо виправлення помилок і змін у фінансових звітах
20. Правові аспекти організації діяльності та ведення бухгалтерського обліку і складання звітності суб’єктами малого підприємництва.
21. Нормативно-правове забезпечення статистичної звітності
22. Організація подання статистичної звітності
23. Терміни подання статистичної звітності.
24. Регламентація звітності за ЄСВ.
25. Квартальна звітність до ФССЗ тимчасової втрати працездатності

Приклади типових задач з дисципліни “Звітність підприємства”

Задача 1

Після здачі фінансової звітності за I квартал 2021 року ПП "Сокіл" виявило, що в 2020 році вартість створеної власними силами торговельної марки (далі - ТМ) урахована як об'єкт нематеріальних активів (далі - НМА) первісною вартістю 80 000 грн. (без ПДВ). Об'єкт було зараховано на баланс у серпні 2020 року. У

зв'язку із цим протягом періоду з вересня по грудень 2020 року на створений об'єкт НМА щомісяця нараховувалася амортизація, сума якої становить 2 430 грн. Проте в бухобліку витрати на створення ТМ визнаються витратами звітного періоду (п. 9 П(С)БО 8). Таким чином, бухгалтером була допущена помилка, яка спричинила заниження витрат на 77 570 грн. (80 000 грн. - 2 430 грн.). Для виправлення помилки бухгалтер склав бухгалтерську довідку і провів коригування даних поточного періоду (у I кварталі 2021 року). У фінзвітності до виправлення помилки було зафіксовано такі показники:

– на початок 2021 року нерозподілений прибуток (ряд. 1420 форми N 1) - 850 450 грн.;

– за I квартал 2021 року (ряд. 1420 форми N 1) - 1 200 000 грн.

Необхідно: вказати яким чином вірно виправити допущену помилку та зробити виправлення в бухгалтерського обліку та фінансовій звітності

Задача 2

У червні 2021 року бухгалтер виявив, що не нарахував амортизацію основних засобів за грудень 2020 року у розмірі 20 тис. грн. Сальдо нерозподіленого прибутку на 01.01.21 р. дорівнює 100 тис. грн.

Необхідно: вказати як виправити виявлену помилку та послідовність дій бухгалтера у даній ситуації

Задача 3

Вихідні дані (тис. грн):

Показники	Звітний період	Минулий період
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	18000	14000
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	12000	8000
Адміністративні витрати	1500	600
Витрати на рекламу	700	400
Дохід від операційної курсової різниці	500	500
Проценти за користування кредитом	400	450

Необхідно:

– визначити чистий прибуток (збиток) діяльності підприємства за звітний та попередній періоди;

– вказати у якій формі фінансової звітності розкривається інформація про цей показник

Задача 4

Залишок товарів на складі підприємства „Мрія” на 1 число місяця становив 50 тис. шт. облікова вартість яких 200 грн. за одну тисячу.

Протягом місяця підприємство отримало:

10 числа 20 тис. шт. товарів на суму 4,5 тис. грн.;

15 числа 30 тис. шт. товарів на суму 6,9 тис. грн.;

20 числа 50 тис. шт. товарів на суму 12,0 тис. грн..

25 числа реалізовано 75 тис. шт. товарів на суму 22,5 тис. грн. (без ПДВ).

Оплату за товари отримано після його відвантаження.

В Наказі про облікову політику підприємства передбачено використання методу оцінки при вибутті запасів – ФІФО.

Необхідно:

1. Визначити собівартість реалізованих товарів та вартість їх залишку на кінець місяця;

2. Вказати де і в якій формі звітності буде відображена інформація щодо залишку товарів на кінець місяця підприємства „Мрія”.

3. Визначити чистий дохід від реалізації товарів та валовий прибуток підприємства та вказати де у Звіті про фінансові результати буде відображений обчислений показник.

Задача 5

ТОВ „Імпульс”, яке займається виробництвом кондитерських виробів (печива, галет, пряників) було засноване 3 січня ц.р.

Внески засновників до статутного капіталу ТОВ „Імпульс”		
Засновники	Внески	Ціна , грн./од.
Жиркова Ж.А	Формуюча машина (4 шт.)	50 000
	Грошові кошти	10 000
	Комп’ютер (2 шт.)	18 000
Тарасенко Т.О.	Тістозмішувальна машина (3шт.)	15 000
	Грошові кошти	15 000
	Приміщення цеху	400 000
Підлубна П.А.	Борошно (1000кг)	10
	Грошові кошти	10 000
	Оригінальна технологія виготовлення пряників	18 000

Необхідно:

– визначити розмір статутного капіталу ТОВ „Імпульс”;

– визначити частку засновників в статутному капіталі товариства;

– визначити в якій формі звітності відображається розмір внесків засновників до статутного капіталу.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

При оцінюванні знань за основу слід брати повноту і правильність відповідей. Загальна оцінка визначається як середня виважена з оцінок відповідей на усі запитання.

Кількість балів	Характеристика відповіді
90-100	Студент: <ul style="list-style-type: none">- досконало володіє теоретичним навчальним матеріалом у розрізі всього комплексу дисциплін спеціальності для ґрунтовної відповіді на поставлені питання;- глибоко і повно оволодів понятійним апаратом, вільно та аргументовано висловлює власні думки; демонструє культуру спеціальної мови і використовує сучасну термінологію, цілісно, системно, у логічній послідовності дає відповідь на поставлені запитання.
74-89	Студент: <ul style="list-style-type: none">- володіє теоретичним навчальним матеріалом у розрізі всього комплексу дисциплін спеціальності для відповіді на поставлені питання;- здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій; наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень;- грамотно викладає відповідь, але зміст і форма відповіді мають окремі неточності, припускає 2-3 непринципові помилки, які вміє виправити, добираючи при цьому аргументи для підтвердження певних дій.
60-74	Студент: <ul style="list-style-type: none">- частково володіє навчальним матеріалом, здатний логічно відтворити значну його частину;- виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, але викладає його неповно, непослідовно, припускається неточностей у визначенні понять, у застосуванні знань для вирішення практичних задач, не вміє доказово обґрунтувати свої думки;- завдання виконує, але припускає методологічні помилки.
Менше 60	Студент: <ul style="list-style-type: none">- має розрізнені безсистемні знання;- володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його безладно, уривчастими реченнями;- припускає помилки у визначенні термінів, які приводять до викривлення їх змісту;- припускає принципові помилки при вирішенні типових ситуацій, не правильно виконує необхідні розрахунки.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Закон України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.99 р. № 996-XIV (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>
2. Закон України "Про внесення змін до Закону України “Про аудиторську діяльність” від 14. 09. 2006 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>
3. Інструкція „По інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків”, затвердженою наказом МФУ від 11.08.1994р. № 69 (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0202-94>
4. Інструкція „Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті”, затверджена постановою Правління НБУ від 21.01.2004р. № 22 (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0377-04>
5. Інструкція „Про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах”, затверджена постановою Правління НБУ від 12.11.2003 р. № 492 (із змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
6. Наказ Міністерства фінансів України „Про затвердження плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкція про його застосування” від 30.11.99 р. № 291 (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/>
7. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене постановою Правління НБУ від 15.12.2004 р. № 637 (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/>
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 „Загальні вимоги до фінансової звітності” затверджене наказом МФУ від 31.03.99 р. № 87 (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nibu.factor.ua/ukr/info/instrbuh/psbu1/>
9. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Навч. посіб.: У 2 кн.- Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка/ за ред.. С. Панчишина і П. Островерха.- 4-те вид., випр. I доп.- К.: Знання, 2006.-723 с.
10. Атамас П.Й. Управлінський облік: Навчальний посібник / П.Й. Атамас°– Київ: ЦУЛ, 2006. – 440 с.
11. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрик Л.О. Макроекономіка/ Підручник/ за ред. В.Д. Базилевича.- 2-ге вид., випр.-К.: Знання, 2005.- 851 с.
12. Базилевич В.Д., Баластрик Л.Д. Макроекономіка: опорний конспект лекцій – К., Четверта хвиля, 1997.
13. Ватаманюк З., Панчишин С. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка.- Київ: Альтернативи, 2001.

14. Білоусова І.А. Управління собівартістю продукції в промисловості (управлінський облік) / І.А. Білоусова, М.Г. Чумаченко – Донецьк: ІЕП НАН України, 2000. – 68 с.
15. Бабіч В. В. Фінансовий облік (облік активів): навчальний посібник / В. В. Бабіч, С.В. Сагова. – К.: КНЕУ, 2007. – 288 с.
16. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навчальний посібник / О. Я. Базилінська. – К.: ЦУЛ, 2009. – 328 с.
17. Байда М. Г. Значення обліку, аудиту та аналізу грошових коштів в ринковій економіці України / М. Г. Байда // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://s-journal.cdu.edu.ua/base/2008/v6/v6pp44-46.pdf>
18. Бухгалтерський управлінський облік: Підручник для студентів спеціальності “Облік і аудит” вищих навчальних закладів / Ф.Ф. Бутинець, Т.В. Давидюк, З.Ф. Канурна, Н.М. Малюга, Л.В. Чижевська ; ред. Ф.Ф.°Бутинця. – [3-тє вид., доп. і перероб.]. – Житомир: ПП “Рута”, 2005. – 480 с.
19. Бутинець Ф. Ф. Аудит: стан і тенденції розвитку в Україні та світі: монографія / Бутинець Ф. Ф., Малюга Н. М., Петренко Н. І.; ред. Ф.Ф.Бутинець. – Житомир: ЖДТУ, 2006. – 564 с.
20. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік. / Ф.Ф. Бутинець. – Житомир: ПП „Рута”, 2005. – 756 с.
21. Василенко В. О. Теорія та практика розробки управлінських рішень. Навч. посіб. — К.: ЦУЛ, 2004.
22. Вахрушина М. А. Бухгалтерский управленческий учет: Учеб. пособие / Вахрушина М. А. - ВЗФЗИ. — М.: ЗАТ «Финстатинформ», 2006.
23. Вербило О. Ф. Управлінський облік: навч. посібник / Вербило О. Ф., Коробова Н. М., Ярошинський В. М. ; ред. О. Ф. Вербило. – [2-ге вид., переробл. і доп.]. – К. : НАУ, 2008. – 456 с.
24. Гарасим П.М. Управлінський облік на підприємстві (методика ведення)/ П.М. Гарасим, І.Є. Давидович, П.Я. Хомин. – Т.: Екон. думка, 2001. – 270 с.
25. Гасенко Л.В. Управлінський облік: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л.В. Гасенко, С.С. Грановський. – Дніпродзержинськ, 2007. – 214 с.
26. Голов С.Ф. Управлінський облік: Підруч. для вищ. навч. закл. / С.Ф.°Голов. – [3-є вид., випр. і доп.]. – К.: Лібра, 2006. – 703 с.
27. Герасим П. М. Фінансовий облік і звітність на підприємствах різних галузей: навч. посіб. / П.М. Герасим, А.Я. Кізима. – Тернопіль: Астон, 2007. – 304 с.
28. Голов С. Ф. Управлінський облік. Підручник. / С. Ф. Голов– К.: Лібра, 2003. – 704 с.
29. Гордієнко Н. І. Аудит: методика і організація: навч. посібник / Н. І. Гордієнко, О. В. Харламова, М. Ю. Карпенко. – [для студ. економічних спеціальностей]. Частина 2. – Харків: ХНАМГ, 2007. – 294 с.
30. Добровський В.М. Управлінський облік: Навч. посіб. / В.М.°Добровський, Л.В. Гнилицька, Р.С. Коршикова. – К.: КНЕУ, 2005. – 278с.
31. Должанський М. І. Бухгалтерський облік в Україні з використанням Положень (стандартів) бухгалтерського обліку: навч. посібник / М. І. Должанський, Н. М. Должанський. – Львів: ЛБІ НБУ, 2005. – 494 с.

32. Кодекс етики професійних бухгалтерів [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>
33. Корецький М.Х. Управлінський облік: Навч. Посібник / М.Х. Корецький, Н.В. Даций, Л.В. Пельтек – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 296 с.
34. Кучерявенко І.А. Макроекономіка: Практикум: Навч. посібн.-К.: Вікар, 2003.
35. Крупка Я.Д., Задорожний З.В., Мельник Р.О. Бухгалтерський облік в будівництві. навчальний посібник / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Р. О. Мельник – Тернопіль: ПП «Принтер-інформ», 2004. – 514 с.
36. Лень В.С. Управлінський облік: Навч. посіб. / В.С. Лень. – [2-е вид., виправл.]. – К.: Знання-Прес, 2006. – 317 с. (в наявності в бібліотеці ТНТУ).
37. Лишиленко О.В. Бухгалтерський управлінський облік: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.В. Лишиленко / – К.: Центр навч. л-ри, 2004. – 253 с.
38. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік: підручник / О.В. Лишиленко. – К.: Вид-во „Центр учбової літератури”, 2009. – 670 с.
39. Марущак Л.І. Управлінський облік у схемах і таблицях: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Л.І. Марущак, П.О. Марущак. – Тернопіль: Астон, 2010. – 192 с.
40. Макконел К.Р., Брю С.Л. Макроекономіка.-Л.: Просвіта, 1997.
41. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: принципы, проблемы и политика.-М., Республика, 1995.
42. Макроекономіка та макроекономічна політика: Навч. посіб./ А.Ф. Мельник, Т.Л. Желюк, О.В. Длугопольський, О.В. Панухник; Наук.ред. А.Ф. Мельник.-К.: Знання, 2008.-699с.
43. Манків Г. Макроекономіка.- К.: Основи, 2000.
44. Мікроекономіка і макроекономіка/ За заг. ред. С. Будаговської.- К.: Основи, 2006.
45. Мікроекономіка і макроекономіка: Підруч для студентів економ спец.: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І. Луніна та ін.; За заг. ред.. С. Будаговської – К: «Основи», 2003.
46. Нападовська Л.В. Управлінський облік: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Л.В. Нападовська – К.: Книга, 2004. – 544 с.
47. Пантелєєв В.П. Аудит: навчальний посібник / В.П. Пантелєєв. – К.: „Видавничий дім професіонал”, 2008. – 400 с.
48. Партин Г. О. Управлінський облік: навч. посібник / Г.О. Партин, А.Г. Загородній. – [2-ге вид., випр. і доп.]. – К. : Знання, 2007. – 303 с.
49. Пархоменко В. Інвентаризація як інструмент достовірності фінансової звітності / В. Пархоменко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2005. – №1. – С.32-34.
50. Перехідна економіка: Підручник / В.М. Геєць, Є.Г. Панченко, Е.М. Ліанова та ін.; За ред. В.М. Гейця.- К.: Вища шк., 2003.
51. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 16 «Витрати».
52. Пушкар М.С. Управлінський облік: Навчальний посібник. - 2-ге видання, пере. і доп. - Тернопіль: Тернопіль, 2005. - 160с.

53. Пушкар М.С. Фінансовий облік: підручник / М.С. Пушкар. – Тернопіль: Карт-бланш, 2008. – 628 с.
54. Радецька Л.П. Управлінський облік: навч. посіб. / Л.П. Радецька, Л.В.Овод. – К.: Академія, 2007. – 352 с.
55. Рішення Аудиторської палати України від 18. 04. 2003 р. №122/2 [Електронний ресурс] / Аудиторська палата України. – Режим доступу : www.aui.com.ua/
56. Рудницький В. С. Аудит: робочі документи аудитора: навч.-наочний посібник / В. С. Рудницький, С. П. Лозовицький . — Л. : ЛКА, 2007. — 216 с.
57. Рудницький В. С. Методологія і організація аудиту: навч. посіб. для вищ. навч. закл. / В. С. Рудницький. – Тернопіль: Економічна думка, 2000. – 256с.
58. Савченко В. Я. Аудит: практ. посібник / В. Я. Савченко. – К.: КНЕУ, 2009. – С. 106-114.
59. Самюельсон П., Нордхауз В. Макроекономіка – К.: Основи, 1995.
60. Селищев А.С. Макроекономіка.-СПб.: Питер,2002.
61. Скирпан О.П. Фінансовий облік: навчальний посібник / О.П. Скирпан, М.С.Палюх. – Тернопіль: ТНЕУ, 2008. – 407 с.
62. Скорба О.А. Аудит грошових коштів / О. А. Скорба // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: Збірник наукових праць. Випуск 22. – Суми: ДВНЗ «Українська академія банківської справи Національного банку України», 2007. – С. 78-82.
63. Сухарева Л. О. Аудит: оцінка якості системи бухгалтерського обліку: монографія / Л. О. Сухарева, К. О. Закалінська. — Донецьк: Донецький національний ун-т економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського, “Вебер”, Донецька філія, 2009. — 263 с.
64. Усач Б.Ф. Аудит: навч. посіб. / Б.Ф. Усач. – К.: Знання-Прес, 2008. – 302с.
65. Український бухгалтерський тижневик „Дебет Кредит”. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dtk.com.ua/documents/dovidnyk/>
66. Управлінський облік: Збірник задач і вправ /За ред. Ф.Ф.Бутинця. - Вид. 2-ге, перероб. і доп. - Житомир: ПП "Рута", 2001. - 256 с.
67. Філозоп О. В. Порядок здійснення внутрішнього аудиту на підприємстві / О. В. Філозоп [Електронний ресурс] / Міжнародний збірник наукових праць. – Вип. 2 (14). – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/ptmbo/2009
68. Фишер С., Дорнбуш Р., Шмалензи Д. Экономика, - М.: Дело, 1993.
69. Харламова О. В. Методичні вказівки до самостійного вивчення та виконання контрольної роботи з дисципліни “Аудит” / О. В. Харламова, О. О. Конопліна, Ю. І. Мізік. – Харків: ХНАМГ, 2009. – 119 с.
70. Чебанова Н.В. Бухгалтерський фінансовий облік: посібник./ Н. В.Чебанова, Ю. А. Василенко – К.: Видавничий центр “Академія”, 2002. –672 с.
71. Шарманська В. М. Первинна документація і реєстри бухгалтерського обліку: навч. посібник / В. М. Шарманська. – Київ : Знання – Прес, 2003. – 278 с.
72. Фаріон І.Д. Бухгалтерський управлінський облік: навч. посіб. / І.Д.Фаріон, Т.М. Писаренко. – Т.: Екон. думка, 2003. – 566 с.

73. Шевчук В.Р. Стратегічний управлінський облік: навч. посіб. / В.Р.Шевчук. – К.: Алерта, 2009. – 176 с.